

"Förskolan ska sträva efter att varje barn känner delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för andra kulturer."
Lpfö 98, rev 2010

OLIKA

Handledning till *Jul*

av författaren Marin Salto och illustratören Maja-Stina Andersson

SYFTE

Att tillsammans med barnen samtala kring och reflektera över: lucia, snö, ge och få.

ATT LÄSA FÖR SMÅ & STORA

Genom att läsa boken flera gånger får det lilla barnet ord på det som syns på bilderna och lär sig snart boken utantill. Genom att läsa boken även med äldre barn kan boken innehåll utvecklas i samtalet kring den.

(Frågorna kring boken anpassas efter ålder på barnen.)

FRÅGOR OM LUCIA, VINTER, SNÖ, GE OCH FÅ

1. I boken Jul finns det ett luciataåg med fyra olika barn. Två av dem har luciakrona, en har tomte-luva och en har glitter. Vad skulle du vilja ha på dig i ett luciataåg?
2. Jul och lucia är något som händer på vintern. Vad händer mer när det är vinter?
3. I boken drar ett barn en pulka efter sig. Vad tycker du är bra med snö? Vad tycker du är mindre bra med snö?
4. Någon har byggt en snögumma i boken! Har du byggt något av snö någon gång?
5. I boken finns det ett paket. Vad tror du är i paketet? Har du fått ett paket någon gång? Har du gett bort ett paket någon gång? Om du fick önska dig ett paket; vad skulle det vara i det?

HÖGTIDER OCH TRADITIONER PÅ FÖRSKOLAN

Att fira jul på ett speciellt vis upplevs som en svensk tradition med kristen bakgrund. Det kan vara bra att tänka på att det sätt vi firar jul på just nu är relativt nytt, och antagligen kommer att förändras i framtiden. Samt att många av de saker som vi tycker är viktiga under julen inte har mycket att göra med de kristna påbudna kring jul. De allra flesta som firar jul ser sig inte som vare sig kristna eller troende. Alla som vill kan fira jul, oavsett vilken trosuppfattning de har eller inte har.

För att skapa en inkluderande miljö på förskolan kan det dock vara bra att utanför de kristna högtiderna välja att fira och uppmärksamma fler högtider. Det går bra att skapa roliga aktiviteter och prata om högtidernas innebörd, utan att göra avkall på att förskolan ska vara en icke-religiös plats. Det går att göra på samma vis som vi kan fira jul och påsk, utan att uppleva förskolan som kristen. Att uppmärksamma högtider som är viktiga för barnen på förskolan gör dessutom att det skapas en brygga mellan barnens hemmiljö och förskolan, så att det som är viktigt för familjen inte osynliggörs i barnets vardag på förskolan. För tips på aktiviteter och högtider, se gärna boken *Normkreativitet i förskolan – om normkritik och vägar till likabehandling*.

OM ETNICITET

Vi lever i ett samhälle där etnisk mångfald är en självklarhet, men i bilderboksvärlden saknas spegling av samtidens färgrikedom. I den här boken finns det barn med olika hudtoner, och tomtens hud har en mörkare nyans än vad den brukar ha i böcker – men en nyans som många av läsarna kan känna igen hos sig själva eller hos sina vänner. Igenkänning är en viktig aspekt av både läsning och läslust. Men att få spegling blir också ett sätt att bygga en positiv självbild och känna sig inkluderad i samhället. Genom att på ett självklart sätt gestalta och inkludera barn och vuxna med olika etnisk bakgrund i böcker vidgar vi normen för vilka som är likvärdiga i samhället.

OM LUCIAFIRANDE

Luciafirandet är ett återkommande inslag under de flesta barns år och en tradition som många uppskattar. Dock har det på senare år blivit allt vanligare att förskolor väljer att ta ett steg tillbaka och fundera på hur luciafirandet kan utgå från barnens vilja och önskemål, istället för vuxnas förväntningar och idéer – på samma gång som traditioner kan få leva vidare. Samtidigt uppstår det fortfarande konflikter, både på förskolor och i skolor, kring vem som får vara vad i ett luciatåg. I vuxenvärlden lever det kvar idéer kring vad som är möjligt, trots att begränsningar på grund av kön inte är förenliga med läroplanen. Dessutom kan en ifrågasätta som fortfarande lever kvar på vissa håll, att bara ett barn kan vara lucia, och om det verkligen finns en poäng i att förneka andra barn som vill vara det den möjligheten. I den här boken finns till exempel flera lucior och det går inte att se om barnen är flickor eller pojkar, vilket ger en fin spegling av ett modernt luciatåg i takt med samtiden.

Epost: info@olika.nu, tel: 073-338 24 27

böcker ut & in – ut med stereotyper – in med möjligheter!

www.olika.nu

OLIKA

UTBILDNING